

Тема «Лексичне значення слова. Однозначні та багатозначні слова (повторення). Ознайомлення з тлумачним СЛОВНИКОМ»

5 клас

учитель спеціалізованої школи № 173
Баленко Тетяна Костянтинівна

Мета уроку:

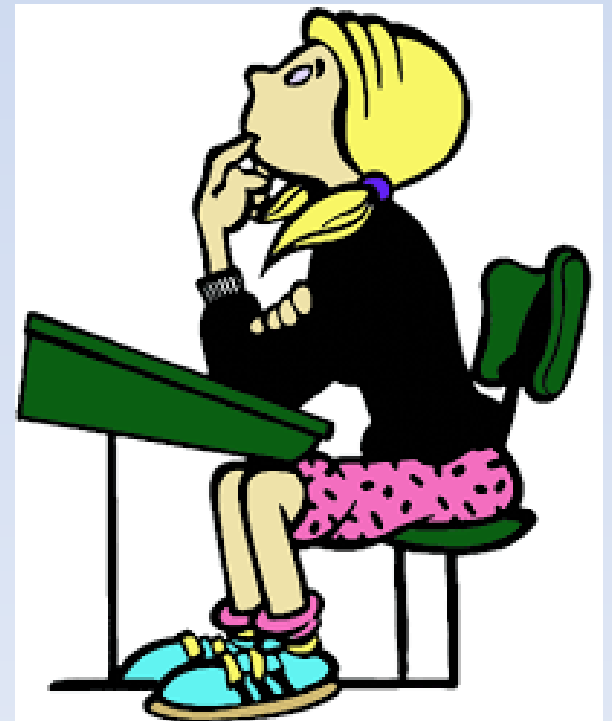
- ПОЯСНИТИ особливості слова як мовної одиниці; навчити розрізняти однозначні й багатозначні слова;
- розвивати навички колективної та самостійної роботи; здатність до логічного мислення, творчу уяву; мовленнєві навички;
- виховувати шанобливе ставлення до рідної мови, природи.

л	е	д	а	р		
е	к	с	п	р	е	с
к	а	з	к	а		
с	т	о	л	и	ц	я
и						
к	о	в	ч	е	г	
а	в	т	о	р		

Пригадай! Ти це знаєш

Лексика – це

сукупність слів мови, її словниковий склад.

Пригадай! Ти це знаєш

Лексичне значення слова –
це те, що слово означає.

Щоб з'ясувати, де пояснюється лексичне значення слова,
ВІДГАДАЙ ЗАГАДКУ

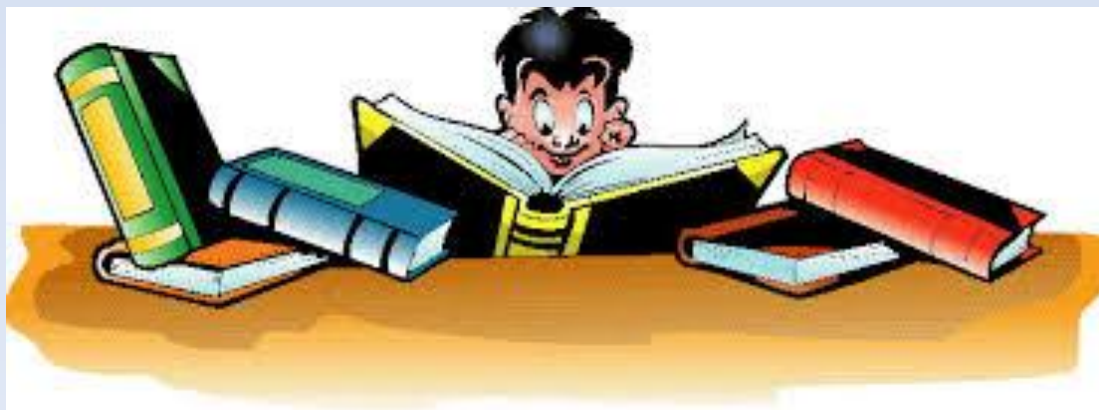
Незчисленна ми родина,
В нас на всіх – одна хатина,
Але в ній і мир і лад,
І сусід сусіду рад.
Ну, а хто із нас щось значить –
Кожен сам вам розтлумачить.
Відгадайте, що це значить.

Спробуй. Це просто

Знайди у тлумачному словнику
по 2-3 приклади однозначних
та багатозначних слів

за потребою звернись до електронного
словника <http://sum.in.ua/s/>

Подати значення словосполучення чи речення ОДНИМ СЛОВОМ

1. Найтепліша пора року
2. Час опадання листя
3. Рослина з насінням, укритим пухнастим волокном
4. Спеціальна дерев'яна скринька або видовбана колода для бджіл
5. Народний струнно-щипковий інструмент

Пригадай! Ти це знаєш

За кількістю значень слова
поділяються на

однозначні

багатозначні

Запам'ятай

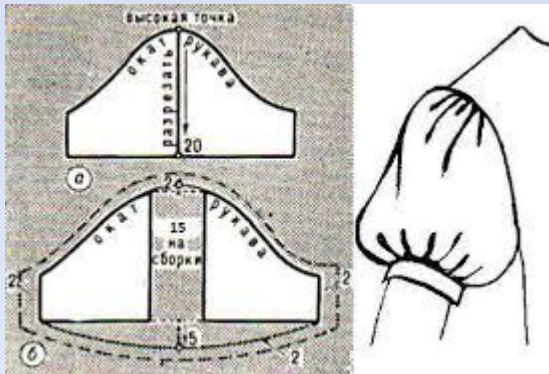
Однозначні слова мають одне лексичне значення. Наприклад, пекарня (невелике, звичайно немеханізоване підприємство для випікання хліба), сірник (тонка дерев'яна паличка з голівкою із легкозаймистої речовини, що загоряється від тертя).

Запам'ятай

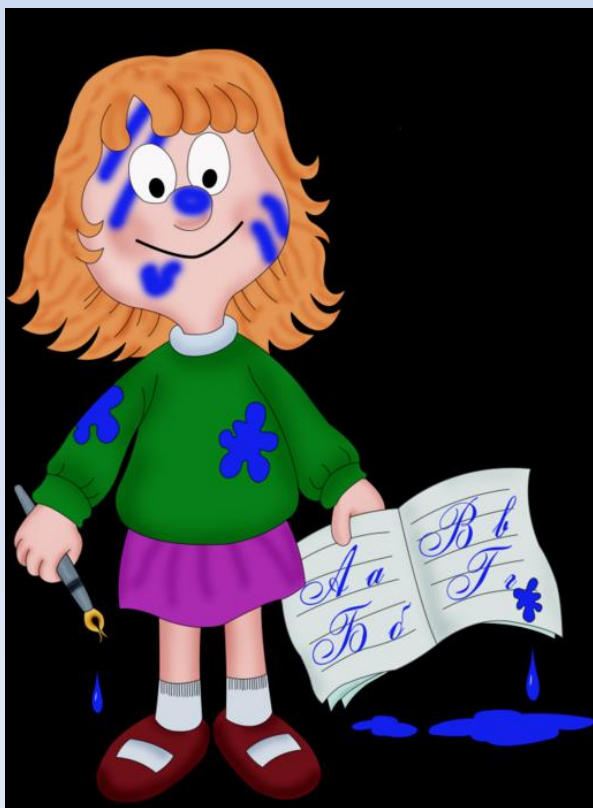
Багатозначні мають кілька лексичних значень. Наприклад, рукав:

1. Частина одягу, що покриває руку (від плеча до кисті або коротше).
2. Водяний потік, що відійшов у бік від головного русла; відгалуження ріки.
3. спец. Пристрій у вигляді труби або кишки для відведення чи передачі рідин, газів, сипких тіл.

Спробуй. Це просто

Розподілити подані слова у два стовпчики:
у лівий - однозначні, у правий – багатозначні. Скласти
по два речення з двома багатозначними словами.

**Айстра, вага, великий,
глибокий, готель,
діброва, земля, зошит**

Перевір себе

Однозначні	Багатозначні
айстра	вага
готель	великий
діброва	глибокий
зошит	земля

Робота в парах. Підкресли в реченнях багатозначні слова. Перевір завдання в сусіда по парті

Реве та стогне Дніпр широкий, сердитий вітер завива.

(Т.Шевченко)

Заколихались трави, лози, і нагло вдарив грім із хмар.

(Олександр Олесь)

Обережно в'ється стежка, щоб не впасти у ріку.

(М.Стельмах)

Кипіли морози, завивала хуртовина, царював холод.

(М.Коцюбинський)

Перевір себе

Реве та стогне Дніпр широкий, **сердитий**
вітер **завива**. (Т.Шевченко)

Заколихались трави, лози, і **нагло вдарив**
грим із хмар. (Олександр Олесь)

Обережно **в'ється** стежка, щоб не **впасти**
у ріку. (М.Стельмах)

Кипіли морози, **завивала** хуртовина,
царював холод. (М.Коцюбинський)

**Склади по 2 речення
з кожним із багатозначних слів
Грається, гарячий, земля, поле**

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

- Повтори вивчене на уроці.
- Склади опис весняного лісу, парку (5-7 речень), уживши багатозначні СЛОВА

